

Motion till riksdagen 2023/24:1043

av **Niklas Sigvardsson m.fl. (S)**

Vinster i välfärden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att skattepengar avsedda för välfärd ska gå till välfärd, inte privata vinster, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten att utvärdera och hitta alternativ till de marknads- och valmodeller som blivit norm inom offentlig sektor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är känt för sitt välfärdssystem, som är byggt på principen att alla medborgare ska ha tillgång till högkvalitativa offentliga tjänster, oavsett sin ekonomiska bakgrund. Välfärden finansieras genom våra gemensamma skattepengar och avsikten är inte att dessa medel ska omvandlas till privata vinster. Istället ska skattepengar användas för en rättvis och tillgänglig välfärd av kvalitet som är transparent och där det tydligt framgår vilken aktör som är ansvarig.

Sedan 1990-talet har privata företag blivit allt mer involverade i välfärdssektorn, inklusive skolor, sjukhus och äldreomsorg. Men samhället har också steg för steg förlorat den demokratiska kontrollen över skolans, vårdens och omsorgens utveckling. Exempelvis så är den svenska marknadsskolan världsunik med att tillåta oinskränkta vinster i den offentligt finansierade skolan. Den demokratiska insynen och kontrollen är svag och skolpengen överkompenserar friskolekoncerner för kostnader och ansvar som bara kommuner har. Friskolor kan därför skapa egna orättvisa kösystem som sorterar ut elever och spår på segregationen.

Det som en gång gjorde det möjligt att driva välfärdstjänster i privat regi för att öka mångfalden har istället bidragit till att stora koncerner kan slå ut de mindre, icke vinstdrivande och idéburna skolhuvudmännen, men det har också lett till segregeringseffekter i samhället. Vinster som genereras av dessa privata företag inom välfärden sker på bekostnad av samhällsnyttan.

För att förstärka den generella välfärden, öka den demokratiska kontrollen och insynen samt förhindra att våra skattepengar används ineffektivt så behöver man begränsa vinster i välfärden. Skattebetalarnas pengar ska användas effektivt och välfärdstjänsterna ska vara av hög kvalitet.

Vinstuttagen ur välfärdsföretag måste begränsas för att garantera att vårt välfärds-system fortsätter att vara rättvist, tillgängligt och av hög kvalitet för alla medborgare. Vi behöver se över och hitta alternativ till de marknads- och valmodeller som blivit norm inom offentlig sektor.

Niklas Sigvardsson (S)

Azra Muranovic (S)

Carina Ödebrink (S)

Johanna Haraldsson (S)